

ODBORNÁ PRAXE ZKOUŠKA

Odborná praxe 6

RESUMÉ

Pokyny ke zkoušce z předmětu Odborná praxe, přihlašování ke zkoušce, zkušební komise, průběh zkoušky, stručná charakteristika pracovišť, poznámky k vyplňování ošetrovatelské dokumentace, doporučená literatura, ale i mapy a možnosti parkování

Mgr. Eva Marková, Ph.D.

Obor Všeobecná sestra

Obsah

ZKOUŠKA Z PŘEDMĚTU ODBORNÁ PRAXE 6.....	2
Požadavky ke zkoušce.....	2
Pravidla přihlašování ke zkoušce.....	2
Zkouška	2
Pomůcky ke zkoušce	3
Kritéria hodnocení studentů.....	3
Zápis známky do Informačního systému.....	3
Složení zkušebních komisí (jmenovány rektorkou školy)	3
Zkušební místnosti	3
KLINICKÉ STAVY, ONEMOCNĚNÍ A OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE	4
POZNÁMKY K VYPLŇOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ DOKUMENTACE	5
LITERATURA	7
Základní studijní literatura.....	7
Další doporučená literatura.....	7

ZKOUŠKA Z PŘEDMĚTU ODBORNÁ PRAXE 6

Akademický rok:	2020/2021 , zimní semestr
Studijní obor:	Všeobecná sestra
Studijní skupiny:	3CVS
Způsob zakončení:	Zkouška
Termín konání:	8. a 11. 2. 2021 (studijní skupina 3CVS)

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět. Probíhá formou přímé či nepřímé péče o pacienty, v souladu s platnou legislativou a podle zásad praktické výuky na zdravotnických pracovištích pod přímým vedením odborné zkušební komise (předsedkyně a členové komise jsou registrované všeobecné sestery). Zdravotnická pracoviště pro výuku odborné praxe splňují legislativní požadavky, jejichž platnost a dodržování jsou smluvně zajištěny.

Požadavky ke zkoušce

Kompletní splnění odborné praxe a ošetřovatelských výkonů za 1., 2. a 3. ročník. Zápočty uděluje koordinátor/ka odborné praxe.

Pravidla přihlašování ke zkoušce

Přihlašování ke zkoušce v Informačním systému bude spuštěno pro studijní skupinu 3CVS 18. ledna 2021.

- Student/ka se ve stanoveném časovém rozmezí uveřejněném v Informačním systému přihlásí ke zkoušce (vybrat pouze 1 termín a tedy 1 kazuistiku)
- Kapacita termínů je předem stanovena a nelze ji překročit
- Náhradní termín zkoušky není určen

Zkouška

Zkouška probíhá formou písemnou, kdy student/ka navrhne 2. a 3. fázi ošetřovatelského procesu na základě předložené kazuistiky, ve které je podrobně popsána 1. fáze ošetřovatelského procesu.

Klinické stavy, onemocnění a ošetřovatelskou péči, které budou studenti řešit u pacientů, jsou uvedeny na s. 4 tohoto dokumentu.

Zahájení zkoušky 9.40–9:55 hod.

Akademická pracovnice zahájí konání zkoušky a seznámí s jejím průběhem.

Zpracování ošetřovatelské dokumentace 10.00–12.00 hod.

Tato fáze zkoušky zahrnuje seznámení s údaji o pacientovi z předložené kazuistiky a jejich analýzu, písemné vypracování situační analýzy, stanovení ošetřovatelských diagnóz, rozpracování dvou ošetřovatelských diagnóz (aktuální a rizikové) včetně cílů ošetřovatelské péče krátkodobých a dlouhodobých, očekávaných výsledků a naplánování ošetřovatelských intervencí u pacienta.

Ústní zkouška 12.00–15.00 hod. (závisí na počtu přihlášených studentů)

Student/ka předloží k ústní prezentaci kompletně vyplněnou ošetřovatelskou dokumentaci, včetně situační analýzy a seznamu všech ošetřovatelských diagnóz seřazených dle priorit a rozpracovaných dvou ošetřovatelských diagnóz. Musí prokázat orientaci v ošetřovatelském procesu, tedy schopnost posoudit zdravotní stav pacienta (sdělit, co je v anamnéze nejzávažnější, nejzajímavější), analyzovat získané údaje a stanovit ošetřovatelské problémy, formálně správně formulovat ošetřovatelské diagnózy, orientovat se v diagnostických rozvahách, navrhnout ošetřovatelský plán. Dále zodpoví otázky položené členy komise k dané problematice.

Pomůcky ke zkoušce

Vytištěná dokumentace (OŠETŘOVATELSKÁ DOKUMENTACE – MARJORY GORDON), psací potřeby, svačina, nápoj, dále dle výběru studenta např. publikace k tvorbě ošetřovatelských diagnóz Herdman, Kamitsuru (2017 a pozdější vydání), Breviř o léčivých přípravcích dostupných v ČR, Kapesní průvodce sestry.

Během zkoušky je nutné dodržovat aktuální hygienicko-epidemiologická opatření.

Kritéria hodnocení studentů

- Ošetřovatelský proces (2. a 3. fáze)
  - Analýza předložených údajů o pacientovi, situační analýza a stanovení ošetřovatelských diagnóz
  - Stanovení cílů a očekávaných výsledků ošetřovatelské péče u aktuální a rizikové ošetřovatelské diagnózy
  - Návrh realizace ošetřovatelských intervencí u aktuální a rizikové ošetřovatelské diagnózy
- Prezentace případu pacienta/ky a schopnost kritického myšlení

Zápis známky do Informačního systému

Zapsání známky ze zkoušky do Informačního systému provede akademický pracovník pověřený rektorkou školy.

Složení zkušebních komisí (jmenovány rektorkou školy)

Předsedkyně komise: **Doc. PhDr. Jitka Němcová, PhD.**

Členky komise: PhDr. Jana Hlinovská, PhD.

Mgr. Eva Marková, Ph.D.

PhDr. Karolína Moravcová, PhD

Zkušební místnosti

Zkoušky proběhnou výjimečně v budově školy:

Učebny č. 4 (1. poschodí), 11, 9, 13 (2. poschodí) – pondělí 8. 2. 2021, od 9. 40 hod.

Učebny č. 1 (přízemí), 4 (1. poschodí), 9, 13 (2. poschodí) – čtvrtek 11. 2. 2021, od 9. 40 hod.

KLINICKÉ STAVY, ONEMOCNĚNÍ A OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE

1. Ošetrovatelský proces u nemocného po úrazech hlavy a míchy
2. Ošetrovatelský proces u nemocného při úrazech páteře
3. Ošetrovatelský proces u nemocného s nemocemi pankreatu
4. Ošetrovatelský proces u nemocného při náhlých příhodách břišních
5. Ošetrovatelský proces u nemocného při endokrinních onemocněních
6. Ošetrovatelský proces u nemocného s poruchami výživy a metabolismu
7. Ošetrovatelský proces u nemocného poraněného teplem, chladem a chemickými látkami
8. Ošetrovatelský proces u imobilního nemocného
9. Ošetrovatelský proces u nemocného s nemocemi nervového systému
10. Ošetrovatelský proces u dětského pacienta
11. Ošetrovatelský proces u seniora a chronicky nemocného pacienta

POZNÁMKY K VYPLŇOVÁNÍ OŠETŘOVATELSKÉ DOKUMENTACE

Následující text je nápovědou k vyplňování ošetřovatelské dokumentace:

Podpora zdraví: Uvědomování si zdraví, management zdraví, aktivity k udržení zdraví.

Výživa: typický příjem potravy, trávení, vstřebávání, metabolismus, hydratace.

Vylučování a výměna: Funkce močového systému (inkontinence, retence moče), funkce gastrointestinálního systému (průjem, obstipace), funkce kožního systému, funkce dýchacího systému.

Aktivita – odpočinek: Spánek (kvalita, poruchy), odpočinek (únava), relaxační techniky, aktivita, cvičení, rovnováha energie, kardiovaskulární-pulmonální reakce, sebek péče.

Percepce/kognice: Lidský systém zpracování informací zahrnující pozornost, orientaci, pocíťování, percepce, kognice a komunikaci. Pozornost (snaha všimnout si nebo pozorovat). Orientace (povědomí o čase, místě a osobě). Pocíťování/vnímání (získávání informací prostřednictvím smyslů, hmatu, chuti, čichu, zraku, sluchu a kinestezie a ucelené vnímání smyslových dat, což má za výsledek pojmenování, asociace nebo rozpoznávání vzorců). Kognice (využití paměti, učení, myšlení, řešení problémů, abstrakce, úsudku, vhledu, intelektuální kapacity, počítání a jazyka). Komunikace (vysílání a příjem verbálních a neverbálních informací).

Sebepercepce: povědomí o sobě. Sebepečetí (celkové vnímání sebe sama). Sebeúcta (hodnocení vlastní ceny, schopností, důležitosti a úspěchu). Obraz těla (mentální obraz vlastního těla).

Vztahy mezi rolemi: pozitivní a negativní spojení či asociace mezi lidmi nebo skupinami osob a prostředky, pomocí kterých se tato spojení projevují. Role pečovatelských (společností očekávané vzorce chování osob poskytujících péči, které nejsou profesionálními zdravotníky). Rodinné vztahy (spojení osob, kteří jsou spřízněni biologicky a volbou). Plnění rolí (kvalita fungování ve vzorcích chování očekávaných společností).

Sexualita: Sexuální identita (vnímání sebe sama jako jedinečné osoby z pohledu sexuality a/nebo pohlaví) – v současnosti žádná diagnóza. Reprodukce (jakýkoli proces, kterým lidé tvoří své potomky [proces přirozené nebo umělé reprodukce]). Pozor jde o intimní otázky.

Zvládání/tolerance zátěže: Posttraumatické reakce (reakce po fyzickém nebo psychickém traumatu). Reakce na zvládání zátěže (proces zvládání zátěžových vlivů prostředí). Neurobehaviorální stres (reakce na chování odrážející nervovou a mozkovou funkci).

Životní principy: skryté principy jednání, myšlení a chování o činech, zvycích nebo institucích, které jsou vnímány jako skutečné nebo mající vnitřní hodnotu. Hodnoty (identifikace a seřazení preferovaných způsobů jednání nebo koncových stavů) – v současnosti žádné diagnózy. Přesvědčení (názory, očekávání nebo úsudky o činech, zvycích nebo institucích vnímané jako skutečné nebo mající vnitřní hodnotu). Soulad hodnot/ přesvědčení/jednání (shoda nebo rovnováha dosažená mezi hodnotami, přesvědčeními a činy).

Bezpečnost/ochrana: nehrozí nebezpečí, tělesné postižení nebo poškození imunitního systému; překonání ztráty, ochrana, bezpečnost a pocit bezpečí. Infekce (reakce hostitele po patogenní invazi). Tělesné poškození (tělesná újma nebo zranění). Násilí (použití přehnané síly s úmyslem zranit nebo ublížit). Environmentální rizika (zdroje nebezpečí v okolí). Obranné procesy (procesy ochrany jedince před okolními (cizími) vlivy). Termoregulace (fyziologický proces regulace tepla a energie v těle za účelem ochrany organismu).

Komfort: pocit duševního, tělesného nebo sociálního well-being (pohody) nebo uvolnění. Tělesný komfort (pocit well-being (pohody), uvolnění) nebo zbavení se bolesti. Komfort prostředí (pocit well-being (pohody) nebo uvolnění ve svém prostředí). Sociální komfort (pocit well-being (pohody) nebo uvolnění v sociálních situacích).

Růst/vývoj: věku odpovídající zvětšování tělesných proporcí, dozrávání orgánových systémů nebo vývoj podle vývojových etap. Růst (disproporční růst). Vývoj (progrese, regrese v různých etapách života).

Situační analýza je komplexní analýza zachycující všechny podstatné informace a faktory (vnitřní i vnější), které ovlivňují aktuální i budoucí zdravotní stav pacienta. Sestra musí nejprve důkladně poznat

pacientův aktuální zdravotní stav a vzít v potaz informace z anamnézy a medicínského managementu včetně farmakoterapie, aby rozhodování o ošetrovatelské péči nebylo založeno pouze na dojmech a dohadách. V situační analýze se musí objevit souhrn identifikovaných ošetrovatelských problémů. Je to jako bychom předávali souhrnné informace o pacientovi jiné sestře např. při předávání služby. Podstatou situační analýzy je identifikace, analýza a hodnocení všech relevantních faktorů, o nichž lze předpokládat, že budou mít vliv na konečnou volbu cílů ošetrovatelské péče.

Stanovení ošetrovatelských diagnóz, které byly určeny toho dne, kdy probíhá zkouška, řadit podle priorit.

Ošetrovatelská diagnóza: Klinické posouzení lidské reakce na zdravotní stav/procesy nebo náchylnost jedince k takové reakci.

Název, kód, doména, třída ošetrovatelské diagnózy podle Herdman, T. a S. Kamitsuru (2017 a novější).

Určující znaky: pozorovatelná vodítka/závěry, které se hromadí/shlukují v podobě projevů diagnózy, např. známky nebo symptomy.

Související faktory: součástí diagnóz zaměřených na problém; jsou etiologiemi, okolnostmi, fakty nebo vlivy, mají nějaký vztah k ošetrovatelské diagnóze, např. příčina, přispívající faktor; obvykle se nacházejí v přehledu anamnézy pacienta.

Rizikové faktory: ovlivňují zvýšení náchylnosti jedince ke zhoršení zdraví, např. z hlediska prostředí, psychologického či genetického.

Ošetrovatelská diagnóza nemusí obsahovat všechny typy diagnostických indikátorů, tj. určující znaky, související faktory nebo rizikové faktory. Ošetrovatelské diagnózy zaměřené na problém obsahují určující znaky a související faktory. Diagnózy pro podporu zdraví mají zpravidla pouze určující znaky, ačkoli lze využít i související faktory, pokud mohou napomoci lepšímu pochopení ošetrovatelské diagnózy. Rizikové diagnózy jsou součástí pouze rizikových ošetrovatelských diagnóz.

LITERATURA

Základní studijní literatura

HLINOVSKÁ, J. Ošetrovatelský proces a potřeby člověka. Výukové opory. Sharepoint, záložka Podklady k výuce – Studijní materiály – Studijní materiály pro zdravotnické obory – Studijní materiály pro obor Všeobecná sestra – Ošetrovatelství a specializace ve zdravotnictví – Ošetrovatelský proces a potřeby člověka. Dostupné z:

<https://vswww1/Poklady%20k%20vuce/Ošetrovatelský%20proces%20a%20potřeby%20člověka.aspx>

HERDMAN, T. Heather a Shigemi KAMITSURU (eds.). *Ošetrovatelské diagnózy: definice a klasifikace 2018-2020*. 11. vydání, 1. české vydání. Přeložil Petra MANDYSOVÁ. Praha: Grada, 2020. ISBN 978-80-271-0710-0.

HLINOVSKÁ, J. a J. NĚMCOVÁ, a kol. *Interaktivní procesy v ošetrovatelství a v porodní asistenci*. 1. vyd. Praha: Maurea, s.r.o. 2011. ISBN 978-80-904955-3-1.

MASLOW, A. H. *O psychologii bytí*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0618-7.

MASTILIAKOVÁ, D. *Posuzování stavu zdraví a ošetrovatelská diagnostika: v moderní ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014, 192 s. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5376-8.

NĚMCOVÁ, J. a J. BOROŇOVÁ. *Repetitorium ošetrovatelství*. Praha: Maurea, 2011. 189 s. ISBN 978-80-902876-7-9.

TÓTHOVÁ, V. a kol. *Ošetrovatelský proces a jeho realizace*. 2. roz. vyd. Triton, 2014. S. 225. ISBN 978-80-7387-785-9.

Další doporučená literatura

BOROŇOVÁ, J. *Kapitoly z ošetrovatelství*. 1.vyd. Praha: VŠZ, 2010. ISBN 978-80-902876-4-8.

ČERVEŇANOVÁ, E. a G. OPRŠALOVÁ. *Ošetrovatelské standardy v intenzivnej starostlivosti*. Martin: Osveta, 2012. ISBN 978-80-8063-372-1.

DOENGES, M. E. a M.F. MOORHOUSE. *Kapesní průvodce zdravotní sestry*. Praha: Grada, 1996. 569 s. ISBN 80-7169-294-8.

KOZIEROVÁ, B., ERBOVÁ, L. a G. OLIVIERIOVÁ. *Ošetrovatelstvo: koncepcia, ošetrovatelský proces a prax*. 1. vyd. Martin: Osveta, 1995. 2 sv. ISBN 80-217-0528-0.

MANDINCOVÁ, P. *Psychosociální aspekty péče o nemocného*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3811-6.

MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2006. 264 s. ISBN 80-247-1399-3.

SIKOROVÁ, L. a R. ZELENÍKOVÁ. *Potřeby člověka a ošetrovatelská diagnostika*. 1. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2012. ISBN 978-80-746-4210-4.

SOVOVÁ, O. *Zdravotnická praxe a právo: praktická příručka*. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-72-1.

STAŇKOVÁ, M. *Základy teorie ošetrovatelství: učební texty pro bakalářské a magisterské studium*. Praha: Univerzita Karlova, 1996. S. 193. ISBN 80-7184-243-5.

ŠAMÁNKOVÁ, M. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci aplikované v ošetrovatelském procesu*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3223-7.

TRACHTOVÁ, E. a kol. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. Vyd. 2., nezměn. V Brně: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 2001. ISBN 978-80-7013-324-8.

UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost zdravotnických pracovníků*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2658-8.

VONDRÁČEK, L. a V. WIRTHOVÁ. *Právní minimum pro sestry*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3132-2.

VONDRÁČEK, L., WIRTHOVÁ, V. a J. PAVLICOVÁ. *Základy praktické terminologie pro sestry*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3697-6.